

SÜNDINUD UUED VALLAKODANIKUD

Lennart Laur

Hans Rein Järvroos

Õnnitleme vanemaid!

Kärdla tähistab 87. sünnipäeva sportlikult ja kogukondlikult

1. mail tähistab Kärdla linn oma 87. sünnipäeva meeleoluka ja mitmekesise programmiga, mis pakub tegevust igale vanusele. Sel päeval ärkab Kärdla ellu eriti suurelt – saab nautida kultuuri, kuulata muusikat, liikuda, vahetada taimi, arutleda tuleviku üle ja osta-müüa nodi. Peamised sündmused on koondunud Kärdla keskväljakule, aga tegevused toimuvad veel mitmes paigas üle linna.

Spordi- ja liikumisrõõm kogu perele

Päev algab kell 9, mil avatakse Kärdla linna XXXV jooksu sekretariaat. Seal saab kätte stardinumbreid ja registreeruda jooksidele. Kell 10.15 antakse avalõök kogu sündmusele Kärdla puhk-pillihelide saatel.

Kell 10.45 juhendab lavalt toimuv laste jookside eelsoojendust ning samal ajal lõpeb kohapealne registreerimine laste 800 m ja 1200 m jooksidele. Seejärel algavad lastejooksud: kell 11.00 stardivad 1-6-aastased 150 meetrile, 11.05 7-8-aastased 400 meetrile, 11.15 9-10-aastased 800 meetrile ning 11.25 11-12-aastased 1200 meetrile.

Kell 11.30 lõpeb kohapealne registreerimine 5 km jooksidele ja kõnnile. Samal ajal alustab keskväljakult ka RMK orienteerumiseljapäevak, mis kestab kella 14.30-ni. Osalejatele on kavas nii sprint kui valikorienteerumine. Orienteerumine sobib hästi nii algajatele kui kogenud huvilistele.

Enne 5 km jooksu algust juhendatakse veel üks ühine soojendus (kell 11.45). Start antakse täpselt keskpäeval ning finiš suletakse kell 13.00. Kõik registreerunud osalejad osalevad automaatselt auhindade loosimises. Auhindu jagatakse kell 13.30 koos II autasustamise ja valla tänukirjade üleandmisega.

Kultuuri, ajalugu ja rohevahetus

Sportlikule hommikule järgneb kultuuriline pärastlõuna. Keskväljakul toimub kell 12.00-13.25 isetegevuskontsert, kus üles astuvad mitmed kohaliku elu esindajad: Naadredesed, Patsiustid, puhkpilli-ansambel, Tt-Stuudio ja Kohvitantad.

Samal ajal on Kärdla sadamas hooaja avamine ja merenodi laat – hea võimalus tutvuda merehooaja alguse ja merekultuuriga. Kärdla sadam kut-

sub uudistama, ostma ja müüma kõike mereteemalist.

Nukuteatri ees toimub rohevahetus kell 10.00-14.00. See on suurepärane võimalus tuua kaasa endale mittevajalikke taimi ja vahetada need uute vastu. Sama maja sees, Kärdla nukuteatris, toimub kell 12.00 lastelavastuse „Nukitsamees“ esietendus, mis rõõmustab kindlasti nii nooremaid kui vanemaid teatrisõpru.

Kell 16.00 avatakse Kärdla kultuurikeskuses Marell Voolaidi maalinäitus „Maalides kevadesse“. Näitus pakub külastajatele kevadisi meeleolusid ja värve läbi kohaliku kunstniku pilgu.

Pilk minevikku ja tulevikku

Päev ei möödu ka ilma ajaloo ja tulevikule mõtlemata. Hiiumaa muuseumi Pikas Majas on avatud näitus „Kärdla: rootsi küla, saksa alev, eesti linn“. Näitus on lahti kella 10.00-16.00 ja pakub sissevaadet Kärdla ajaloolise kujunemise läbi erinevate ajastute ja kultuurimõjude.

Kell 14.00 saab osaleda jalutuskäigul läbi Kärdla koos giid Ille Saviojaga. Retk algab vallamaja eest ja viib huvilised läbi linna ajalooa seotud paikadesse.

Samal ajal toimub Kärdla seltsi kõnekoosolek „Kärdla 2028“, kus arutletakse linna tulevikuperspektiivide ja arengu üle. Kõnekoosolek kestab kella 14.00-15.30 ning oodatud on kõik, kellele Kärdla käekäik korda läheb.

Kabematš ja kogukonnatunne

Hiiumaa spordikeskuses toimub kell 12.00 Ida- ja Lääne-Kärdla vaheline kabematš – see annab võimaluse kaasa elada sõbralikule võistlusele kahe linnaosa vahel ja tuletada meelde, kui lõbus võib olla ka mõttetööga sport.

Kärdla Päev 2025 ühendab sportliku liikumise, kultuuri, kogukondlikkuse ja kohaliku ajaloo tähistamise. See on päev, mis paneb linna elama ja pakub rõõmu igas vanuses osalejale. Oodatud on kõik – nii suured kui väikesed, jooksjad ja pealtvaatajad, rohenäpud ja kultuurihuvilised.

Lisainfo: vald.hiiumaa.ee/kardlapaev

TRIINU RAJASALU

KÄRDLA PÄEV 1. MAI 2025

KÄRDLA LINNA 87. AASTAPÄEV

Kärdla Keskväljak
Kärdla linna XXXV jook

Eelregistreerimine <https://hiiumaaspordikool.ee/> kuni 27.04.2025 kell 20:00. Registreerimine on võistluspäeval kallim ja saab tasuda sularahas. Loosiauhindade jagamine toimub ainult registreerunud osalejate vahel.

09:00 sekretariaat on avatud numbrite väljastamiseks ja registreerimiseks
10:15 avamine. Kärdla puhkpill.
10:45 laste jookside eelsoojendus (lavalt juhendamisega)
10:45 lõppeb laste jookside kohapealne registreerimine (800m ja 1200m)
11:00 1-6 aastaste 150m jooksu start
11:05 7-8 aastaste 400m jooksu start
11:15 9-10 aastaste 800m jooksu start
11:25 11-12 aastaste 1200m jooksu start
11:30 lõppeb 5 km jooksu ja kõnni kohapealne registreerimine
11:30 – 14:30 RMK orienteerumiseljapäevak. Start Keskväljakul.
Kavas sprint ja valikorienteerumine. www.hok.ee
I AUTASUSTAMINE
11:45 5 km eelsoojendus (lavalt juhendamisega)
12:00 5 km start ja 13:00 suletakse finiš
12:00 – 13.25 isetegevuskontsert. Esinevad Naadredesed, Patsiustid, puhkpill, Tt-Stuudio, Kohvitantad
13:30-14:00 II AUTASUSTAMINE ja loosiauhindade loosimine.
Valla tänukirjade üleandmine
14:00 jalutuskäik Kärdlas koos Ille Saviojaga. Start vallamaja eest.
14:00-15.30 Kärdla seltsi kõnekoosolek „Kärdla 2028“

Kärdla Kultuurikeskus
16:00 näituse avamine
„MAALIDES KEVADESSE“
Marell Voolaid

Pikk Maja
10:00 – 16:00 näitus
„Kärdla: rootsi küla, saksa alev, eesti linn“

Hiiumaa Spordikeskus
12:00 Ida- ja Lääne-Kärdla kabematš

Kärdla Nukuteater
10:00 – 14:00 Rohevahetus – too ja vii!
12:00 „Nukitsamees“ esietendus

Kärdla sadam
11:00 hooaja avamine ja merenodi laat

Lisainfo: valla kodulehel vald.hiiumaa.ee/kardlapaev

HIIUMAA
SPORT

HIIUMAA
KÜLA - PÄEV

SPORTLAND

KÄRDLA
KOGUKONNATUNNE

NAADREDES
TUULETORN

COOP

HIIUMAA
SPORDIKOOL

SELVER

HIIUMAA
LUGU

HIIUMAA
KINO

teamsport.ee

Kodukohvikute päevad

Hiiumaal toimuvad

31. juuli - 2. augustil 2025

PANE OMA KOHVIK KIRJA:

hiiumaa.ee/kodukohvikutepaevad
Registreerumine on avatud kuni 01.06 (k.a)

Iidlase oma

HIIUMAA LAULU- JA TANTSUPÄEV

10. MAIL KELL 17
HIIUMAA SPORDIKESKUSES

Foto: Priidu Saart

Vallavalitsuse istungitelt

☀ Tunnistati riigihankes „Kärdla linna Sadama tänava rekonstrueerimine“ (viitenumber 289780) edukaks AS Tariston esitatud pakkumus nr 544908, mille maksumus ilma käibemaksuta on 764 182,24 eurot.

☀ Otsustati tunnistada riigihankes „Männamaa tänavate rekonstrueerimine“ (viitenumber 292124) edukaks AS Tariston esitatud pakkumus nr 551463, mille maksumus ilma käibemaksuta on 98 713 eurot.

☀ Otsustati tunnistada riigihankes „Palade Põhikooli katuse ehitustööd“ (viitenumber 289328) edukaks OÜ Wolkar esitatud pakkumus nr 545494, mille maksumus ilma käibemaksuta on 93 820 eurot.

☀ Anti munitsipaalasutusele Hiiumaa Haldus nõusolek sõlmida Hiiumaa valla kohalike teede lõökaukude ja võrkpragude parandamiseks leping AS-iga Tariston. Teenuse osutamisel on bituumenemulsiooni ja tardkivikillustiku segu ühe tonni hind ilma käibemaksuta 174 eurot.

☀ Anti munitsipaalasutusele Hiiumaa Haldus nõusolek sõlmida Pühalepa, Käina ja Kärdla piirkonna teede suviseks profileerimiseks lepingud järgmiselt: OÜ-ga KEMEHK Käina piirkonna osas, tunnihinnaga 85 eurot ja OÜ-ga Warren Safety Pühalepa ja Kärdla piirkondade osas, tunnihinnaga 85 eurot.

☀ Otsustati anda Käina Koolile nõusolek sõlmida aktsiaseltsiga Koo-piakeskus üürileping värvikoopiasmasina Ricoh MPV4504exSP üürimiseks 60 kuuks. Lepingu tasu on 46 eurot kuus, millele lisandub käibemaks.

☀ Anti Hiiumaa Vallavalitsusele nõusolek sõlmida leping Emmaste Põhikooli ja Emmaste Lasteaed

Naksitrallid valgustite vahetuseks osaühinguga Väino ja KO. Lepingu maksumus ilma käibemaksuta on 11 017,35 eurot.

☀ Anti otsustuskorras mittetulundusühingule Pühalepa Jahimees kasutusse kinnistu nimetusega Partsi Veski, registriosa nr 1142533, katastritunnus 63901:001:0676, pindala 1889 m², sihtotstarve sotsiaalmaja, millel asub Partsi mõisa tuuleveski (mälestis nr 23606), asukoht Partsi küla, Pühalepa vald, Hiiumaa. Vara kasutamise periood 12.12.2024 kuni 30.06.2025. Tasu nimetatud vara kasutamise eest on 20 eurot ühes kalendrikuus.

☀ Otsustati anda Hiiumaa Vallavalitsusele nõusolek sõlmida investeerimislaenu leping Swedbank AS-iga tähtajaga 10 aastat ja intressimääraga 0,877%, millele lisandub 6 kuu Euribor.

☀ Otsustati võõrandada otsustuskorras Hindu külas asuva Sireli kinnistu ühisomanikele Hiiumaa vallale kuuluvast Hindu külas asuvast Hooldekodu kinnistust ca 2300 m² suurune osa hinnaga 2,20 eurot/m².

☀ Anti otsustuskorras Saarte Koostöökogu MTÜ-le kasutusse Hiiumaa vallale kuuluva kinnisasja, aadressiga Keskväljak, Kärdla linn, osa suurusega 16,7 m² ajutise välireklaamkandja paigaldamiseks.

☀ Otsustati võõrandada otsustuskorras Partsi külas asuv Suuremõisa vallamaja kinnisasja koosseisu kuuluv katastriüksus (kinnistu registriosa nr 905433, katastritunnus 63901:003:0167, pindala 28 484 m², sihtotstarve maatulundusmaa 100%) osaühingule Hiiumaa Agro hinnaga 9969 eurot.

☀ Otsustati võõrandada otsustus-

korras Partsi külas asuv Suuremõisa vallamaja kinnisasja koosseisu kuuluv katastriüksus (kinnistu registriosa nr 905433, katastritunnus 63901:003:0166, pindala 34 774 m², sihtotstarve maatulundusmaa 100%) Toomas Rimmelkoorele hinnaga 12 170 eurot.

☀ Eraldati mittetulundusliku tegevuse projektitoetused 2025. aasta kevadvoorus vastavalt projektitoetuste komisjoni ettepanekule.

☀ Otsustati moodustada 2025. aasta õpetaja valimiseks Hiiu maakonnas Hiiumaa Vallavalitsuse ajutine komisjon.

☀ Kehtestati Nurmika maaüksuse detailplaneering (Dagopen OÜ töö nr DP24-03).

☀ Otsustati kehtestada Suureranna küla Paavli kinnistu detailplaneering (Koppe OÜ töö nr DP85-24).

☀ Otsustati algatada Kalana küla Puumetsa kinnistu (39201:001:0540) detailplaneeringu koostamine ning kinnitada Kalana küla Puumetsa kinnistu detailplaneeringu lähte-seisukohad.

☀ Võeti vastu Tahkuna tuletorni lähiala detailplaneering (Koppe OÜ töö nr DP84-24).

☀ Otsustati jätkata Palukülas asuvate Vana-Mardi kinnistu detailplaneeringu ja Paemetsa kinnistu detailplaneeringu koostamist ühise Vana-Mardi ja Paemetsa maaüksuste detailplaneeringuna. Võeti vastu Paluküla Vana-Mardi ja Paemetsa maaüksuste detailplaneering (AA Arhitektid OÜ töö nr DP24-01) ning korraldada detailplaneeringu avalik väljapanek ajavahemikus 16. kuni 30. mai 2025.

☀ Väljastati projekteerimistingimused Kärdla linnas Kaare tn 11

maaüksusele olemasoleva abihoonelaiendamiseks.

☀ Otsustati anda projekteerimistingimused Sarve külas Naistlaiu sadama maaüksusel asuva ehitise teenindamiseks vajaliku ehitise võimaliku asukoha täpsustamiseks.

☀ Otsustati projekteerimistingimused Emmaste-Kurisu külas asuvale Tänavaoitsa kinnistule püstitatava abihoonel projekteerimiseks.

☀ Anti projekteerimistingimused Aruküla külas Alasi kinnistule ühe üksikelamu ja kahe abihoonel püstitamiseks.

☀ Anti projekteerimistingimused Emmaste-Kurisu külas asuvale Matse kinnistule elamu projekteerimiseks.

☀ Anti projekteerimistingimused Kärdla linnas Metsa tn 27 kinnisasjale üksikelamu püstitamiseks.

☀ Otsustati nõustuda Hiiumaa valla omandis oleva Kõrgessaare alevikus asuva Laheääre ja Tammi tee kinnisasjade koormamisega tehnovõrgu ja -rajatise talumisservituudiga Lahe kinnisasja kasuks.

☀ Seati sundvaldus Männamaa külas asuvatele kinnisasjadele. Sundvaldus seatakse tähtajatult aktsiaseltsi Kärdla Veevärk kasuks projekteeritud ühisvee ja -kanalisatsioonitorustiku rajamiseks, omandamiseks ning majandamiseks (remontimine, hooldamine).

☀ Otsustati seada sundvaldus Emmaste külas asuvatele kinnisasjadele (8 kinnisasja). Sundvaldus seatakse tähtajatult aktsiaseltsi Kärdla Veevärk kasuks projekteeritud ühisvee ja -kanalisatsioonitorustiku rajamiseks, omandamiseks ning majandamiseks (remontimine, hooldamine).

☀ Seati isiklik kasutusõigus Elektrilevi OÜ kasuks Sarve külas asu-

vale Hiiumaa valla omandis olevale Naistlaiu sadam kinnistule. Isikliku kasutusõiguse esemeks on tehnovõrk – projekteeritud 0,4 kV pingega elektrimaakaabelliin ja -liitumiskilp.

☀ Seati isiklik kasutusõigus Elektrilevi OÜ kasuks Nõmme külas asuvale Hiiumaa valla omandis olevale Siili kinnistule. Isikliku kasutusõiguse esemeks on tehnovõrk – projekteeritud 0,4 kV pingega elektrimaakaabelliin.

☀ Anti nõusolek Vanamõisa külas asuva Jaagu-Ranna kinnisasja jagamiseks.

☀ Otsustati anda nõusolek Pühalepa Tempa külas Peedu kinnisasja jagamiseks.

☀ Anti nõusolek Kuri külas Paavle kinnisasja jagamiseks.

☀ Otsustati anda nõusolek Kuri külas Rannametsa kinnisasja jagamiseks.

☀ Anti nõusolek Valgu külas asuva Kuru kinnisasja jagamiseks.

☀ Otsustati anda nõusolek Kassari külas asuva Põlluotsa kinnisasja jagamiseks.

☀ Otsustati anda nõusolek Kuusiku külas asuva Märuli kinnisasja jagamiseks.

☀ Muudeti Mäekülas asuva Mäe tn 6 katastriüksuse sihtotstarvet.

☀ Määrati Hiessaare külas moodustatavate katastriüksuste lähiaadressid.

☀ Otsustati muuta Kõrgessaare alevikus asuva Jäätme katastriüksuse sihtotstarvet.

☀ Anti otsinguloa nr 27193 alusel nõusolek Hiiumaa vallale kuuluvalt kinnisasjadelt kultuuriväärtusega vallasasjade otsimiseks vasta-va otsinguvahendiga.

Kevadised projektitoetused jagatud

Hiiumaa Vallavalitsus otsustas projektitoetuste komisjoni konsensusliku ettepaneku alusel eraldada 2025. aasta kevadvoorus projektitoetused **täies mahus** järgmistele mittetulundusühingutele:

- ☀ MTÜ TANTSUMAJAKAS – Tiina Tantsustuudio 20. sünnipäev „Tt-stuudio 20 aastaringi“ – 4000 eurot;
- ☀ Mittetulundusühing Hiiumaa Loo-visikute Vabaühendus HiKu – näituse „Genius Loci VI. Paradiis. 1470.

1975. 2025 maalikunst.“ korraldamine – 4000 eurot;

- ☀ Mittetulundusühing Hiiu Folk – XX Hiiumaa Pärimusmuusikafestivali korraldamine ja läbiviimine – 4000 eurot.

Osaliselt otsustati toetada järgmisi projektitaotlusi:

- ☀ Kauni Muusika mittetulundusühing – Sõru Jazz XVIII korraldamine – 3000

eurot;

- ☀ MTÜ Hiiufest – Hiiumaa 4. kirjan-
dusfestivali 5.–8.06.2025 korralda-
mine – 2500 eurot;
- ☀ Mittetulundusühing Suuremõisa Loss – Suuremõisa lossipäeva-
de korraldamine ja läbiviimine
20.–21.06.2025 – 2000 eurot;
- ☀ Mittetulundusühing Kerema Kul-
tuurikoda – XIV Pühalepa muusika-
festivali korraldamine – 2500 eurot;

- ☀ Mittetulundusühing Kassari Hari-
dusselts – Kassari Klassika 2025 kont-
sert-loengud – 2000 eurot;
- ☀ Mittetulundusühing TIKATO – Sau-
nakarikas ja Saunabussi Pidude 2025 –
1000 eurot.

Toetus otsustati jätta määramata 12 esi-
tatud projektitaotlusele. Kolm taotlust
jäeti läbi vaatamata seoses toetamise
korrale mittevastavusega.

Kokku laekus 24 projektitoetuse
taotlust summas 51 968,80 eurot. Ku-
na kolm taotlust ei vastanud toeta-
mise korrale, siis hindamisele suuna-
ti 21 projektitoetuse taotlust summas
45 758,80 eurot.

Kokku jagati projektitoetusteks
25 000 eurot.

HIIUMAA VALLAVALITSUS

Orjaku on tunnustatud külalissadam

Märtsis selgus, et Orjaku sadam on taas kinnitanud oma kõrget taset ja külalislahkust – Eesti väikesadamate hindamisprojektis „Väikesadamate reiting“ saavutas Orjaku külalissadam auväärsel teisel kohal. Tegemist on üle-eestilise hindamisprojektiga, mis toimus 2024. hooajal juba kolmandat korda ning milles osales 40 väikelaevasadamat eri paigust üle Eesti.

Sadamate hindamisest võivad nii paadiomanikud, kellel on võimalus anda oma panus Eesti sadamakultuuri arengusse, kui sadamad, kellele annab sihtrühma vahetu tagasiside väärtuslikku sisendit edasiseseks arenguks.

Väikesadamate hindamine toimub maist oktoobrini ja keskendub turvalisusele, teenustele, mugavustele ning sadama üldisele atmosfäärile just külastaja pilgu läbi. Kohalike paadiomanike tunnustus on usalduse märgiks ka välituristile.

Hiiumaa sadamad on külastajate seas tuntud oma hästi korraldatud teenuste ja külalislahke vastuvõtu poolest. Saarele jõudes ootavad meresõitjat rahulik keskkond, ilus loodus ning võimalus aeg maha võtta. Orjaku sadam paistab silma ka kohaliku kogukonna tugeva panuse poolest. See on sadam, kus külastajad tunnevad end hoituna ja oodatuna.

Tunnustuse saamisel on suur roll sadamas toimetavatel inimestel. Orjaku kõrge koht on tunnustus kogu meeskonna pühendumusele ja märk sellest, et külalised

Kärkla sadam. Foto: Hiiumaa sadamate pildipank

tunnevad end meie sadamates hästi. Oleme väga tänulikud südamega tehtud töö eest alati abivalmile ja rõõmsameelsele sadamakapteenile Siim Arrasele ja Orjaku sadama külamaja perenaisele Margit Kääramehele, kes hoiab Orjaku sadama külamaja südame soojana ja külalised rõõmsana!

Oleme valmis ka algavaks hooajaks ning ootame kõiki taas sadamatesse. 2025. aasta toob kaasa hulgaliselt põnevaid sündmusi, mis pakuvad elamusi nii meresõitjatele kui ka kohalikele elanikele ja saare külalistele.

Hooaja avame 1. mail kell 11.00 Kärkla sadamas, kus toimub ka armastatud merenodi laat.

Mais ootame kõiki Orjakusse, kus toimub traditsiooniline

Tuulekala festival. Juunis jõuab Kärdlasse vanasõidukite suursõit ning tähistame ka maakaitsepäeva. Suve jooksul toimuvad Dago karikasarja etapid ja mitmed regatid, sadamates toimetavad noorpurjetajad ja kalurid. Lisaks sportlikele ettevõtmistele toimuvad mitmed kultuuriüritused. Sõru Jazzist on kujunenud suve üks oodatuid sündmusi ning Orjaku sadam võrustab mitmeid kontserte ja kultuurielamusi. Ürituste kohta leiab lisainfot Hiiumaa Sadamate kodulehelt www.hiiumaasadamad.ee ja Facebooki lehelt.

SA HIIUMAA SADAMAD

HIIUMAA SADAMAD

MERENODI LAAT JA HOOAJA AVAMINE

1.MAI 2025 KELL 11:00–15:00
KÄRDLA SADAMAS

TULE TOO OMA SEISMA JÄÄNUD MERENODI LAADALE!

NB! MÜÜGIKOHT ON TASUTA!
KIIREMATELE SAAME KA LAUDU PAKKUDA

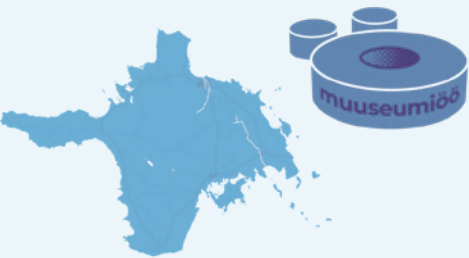
LAADALE SOBIB KÕIK, MIS VÄHEGI MEREGA SEOTUD VÕI MERETEEMALINE ON

ANNA OMA TULEKUST TEADA: sadamad@hiiumaa.ee
+372 529 4802

Algus kell 18.00
Pilet: 0-1€

MUUSEUMIÖÖ ERIPROGRAMMID HIIUMAAL

SÕRU MUUSEUM 18-22

Uurime ja vaatame, kust algab raamat – kas kirja pandud sõnast või trükipoognast? Kuidas saab meri raamatusse ja raamat merele? Teeme köidetud märkmikke, et head mõtted koos püsiksid.

PIKK MAJA 18-23

Muuseumiöö triibulisel kalendripäeval on avatud kunstnik Liia Lüdigi-Algere tööde näitus ja Kärkla ajaloo näitus "Kärkla: rootsi küla, saksa alev, eesti linn". Kell 18.00-20.00 on salmikute töötuba suurtele ja väikestele. Kell 21.00 loeb oma luuletusi Kristel Algvere, muusikat teeb Helen Kömmus.

MIHKEL KIIBUSE KROOGI TALU 18-23

Muuseumiöö, kui lendab väike lepatriinu, saab kell 18.30 näha hiiukeelset etendust "Meite elu". Jooksvalt on giidituurid ja ettelugemine Esta Aksli loomingust. Kroogi talu on okupatsioonivõimude eest pagunud pererahva kunagine kodu. Laevapüüesepa 1936. aastal valminud elumajas on haruldane võimalus näha peatunud ajalugu ehk kodu, kus pole midagi inimeste lahkumise järel muutunud.

KURISTE KIRIK 18-23

Igal täistunnil kell 18,19, 20, 21, 22 toimuvad koguduse preestri eestvedamisel vestlusringid, kus räägime Kiriku pühast pärimusest ja külastame pühakoja kellatorni ning teeme kellamängu.

SOERA TALUMUUSEUM 18-22

18.00 Soera Talumuuseum avab uksed ja tervitab külalisi. 18.30- 19.00 Nukuetendus lastele, NUKITSAMEES. Pärast etendust võimalus nautida kohvi, pannkooki ja jäätist (2.00 €) Looduskeskus kutsub muuseumiöö õhtumatkale Kukka kivi juurde! Ootame teid Kukka kivi parklas kell 20.00 Pärast matka muuseumis soe tee ja puder (2.00 €)

PÜHALEPA KIRIK 18-23

Oled oodatud Pühalepa kirikusse. Lugemised raamatute Raamatust - Piiblist, raamatu laulmine (Kiriku laulu- ja palveraamat), kirikuhoone kui lugu rääkiv raamat.

MIHKLI TALUMUUSEUM 18-21

Muuseumiöö on põhirõhk talutares oleval kirjavaral. On Vaimlise kirjanduse väljapanek. Sorteerime kalendrisabasid ja ajalehe-väljalõikeid. Köetud leivaahjust saab värsket leiba, võimasinast värsket võid. Toimuvad giidituurid.

R.TOBIASE MAJAMUUSEUM 18-23

Muuseumiöö, kui lendab väike lepatriinu, saab kell 18.30 näha hiiukeelset etendust "Meite elu". Jooksvalt on giidituurid ja ettelugemine Esta Aksli loomingust. Kroogi talu on okupatsioonivõimude eest pagunud pererahva kunagine kodu. Laevapüüesepa 1936. aastal valminud elumajas on haruldane võimalus näha peatunud ajalugu ehk kodu, kus pole midagi inimeste lahkumise järel muutunud.

SUUREMÕISA LOSS 18-23

Suuremõisa lossis asuvas raamatukogus toome välja ja tutvustame vanimaid raamatuid, mis Pühalepa haruraamatukogudes - on hiigelsuuri ja imepisikesi, tuntud isikutele kuulunud ning toredaid lasteraamatuid. Ettelugemised suurtele ja väikestele. Kell 20 lossituuril räägib giid ja hobiajaloolane Vello Kaskor mõisaaja raamatute ja lugemisega seotud isikutest ja seikadest.

TAHKUNA TULETORN 18-23

Giidituurid torni ajaloost kell 19.00 ja 21.00 Avatud on meenepood, kohvik. Tahkuna tule torn on Eesti randade kõige kõrgem torn – merepinnalt 42,7 meetrit.

HOOV PUHTAKS!

LASE OMA AUTOROMU TASUTA ÄRA VIIA!

12.05.-09.06.2025

Vabane hoovis seisvast autoromust!

12. mail algab romusõidukite kokkukogumise kampaania, mille käigus saab kuu aja jooksul jäätmekäitlejatele tasuta üle anda vanu seisma jäänud sõidukeid.

Hoovis või põlluserval lagunevad autoromud on ohtlikud jäätmed, mis kujutavad ohtu nii inimeste tervisele kui keskkonnale. Kui vana romu õigesti käidelda, saab sellest aga varuosasid ning väärtusliku materjali, millest toota näiteks uusi sõidukeid või muid tooteid.

Kui tavaliselt peab inimene romusõiduki jäätmekäitlejale ise ära viima või organiseerima selle transpordi ja tasuma romusõiduki ära-veo eest, siis kampaania käigus tuleb jäätmekäitleja sõidukile tasuta järele. Üle saab anda ka osaliselt lammutatud sõidukeid. Kampaania käigus äraveetavate romusõidukite eest raha ei maksta.

Enda nimel olevale sõidukile ära-veo tellimine

Kui romusõiduki ära-veo tellib selle omanik, siis tuleb tal esitada jäätmekäitlejale kehtiv registreerimistunnistus. Kui sõiduki dokumendid on kaduma läinud, saab ühendust võtta Transpordiametiga, kes edastab omanikule vajalikud dokumendid. Kampaania ajal on registritunnistuse digidokumendi väljastamine tasuta.

Teise inimese nimel olevale romusõidukile ära-veo tellimine

Kui inimese hoovis seisv romusõiduk kuulub hoopis kellelegi teisele, siis tasub võtta ühendust Transpordiametiga (info@transpordiamet.ee). Ametile tuleb esitada digitaalselt allkirjastatud taotlus, misjärel võetakse ühendust auto omanikuga ja palutakse vormistada volitus sõiduki üleandmiseks jäätmekäitlejale. Jäätmekäitleja tuleb romule järgi ning kustutab sõiduki registrist.

Kui sõiduk ei ole registreeritud kellegi nimele

Veendu Transpordiameti e-teeninduse taustakontrollist, kas sõiduk on liiklusregistris. Kui ei ole, kuid sõiduk on tuvastatav (olemas registreerimisnumber või VIN-kood), siis pole see takistuseks – kampaania käigus on esmakordselt võimalik ära anda ka selliseid sõidukeid, mis on liiklusregistrist kustutatud. Võta ühendust jäätmekäitlejaga, kes viib omanikuta romu ära.

Romusõiduki tasuta ära-veo saab tellida alates 12. maist kuni 9. juunini. Veo tellimiseks tuleb ühendust võtta Eesti Autolammutuste Liiduga (info@elv.ee, 5787 7233) või Kuusakoski AS-ga (firma@kuusakoski.ee, 13 660). Veendu, et romule järgi tulevate puksiirile oleks tagatud vaba ligipääs ja ohutu teenindusruum.

Täpsem info tingimuste ja taotluste esitamise kohta: www.kliimaministeerium.ee/romusoidukid.

Romukampaania toimub Kliimaministeeriumi, Keskkonnameti, Transpordiameti, Eesti Autolammutuste Liidu ja Kuusakoski AS koostöös. Kampaania toimub sel aastal kuuendat korda. Varasemate kampaaniate tulemusel on jäätmekäitlejatele üle antud kokku üle 1400 romusõiduki.

KLIIMAMINISTEERIUM

Talguid saab kirja panna ja valida → teemearea.ee

Heakord ja ohutus: mida peab teadma kinnistu ja ehitise omanik?

Hiiumaa valla heakorra eeskiri ja ehitusseadustik panevad kinnistu ja ehitise omanikule kohustused, mille eesmärk on tagada turvaline, meeldiv ja korrapärane elukeskkond. Paraku leidub nii Kärddlas kui ka ha-jaasustuses hooneid ja kinnistuid, mis on ajahambast puretud, lagunevad, rikuvad vaatepilti, soodustavad vandalismi ning kujutavad ohtu inimestele ja loomadele.

Kinnistu omaniku peamised kohustused

Kinnistu omanikul on kohustus hoida oma kinnistu korras. See tähendab muu hulgas:

- tagada kinnistu ja piirdeaia korrashoid;
- tagada, et kinnistul paikneva ehitise seisund ei ohusta teist isikut, vara või keskkonda;
- korraldada heki, pöõsaste ja puude okste kärpimist, kui need ulatuvad väljapoole kinnistut ning varjavad liikluskäike, tänavavalgustust või takistavad liiklust;
- tagada, et kinnistult ei lendaks prügi naaber-kinnistutele ega avalikule alale;
- puhastada regulaarselt kinnistul asuvat sadeveekaevu kaant ja selle ümbrust, samuti kraavid ja truubid;
- ei kahjusta ega risusta kinnistut läbivat või sellega külgnevat avalikku teed;
- taotleda tiheasustusalal asuval kinnistul kasvava puu raieks luba.

Ehitise omaniku peamised kohustused

Ehitise omanikul tuleb hoida korras:

- ehitise fassaadi ja sinna kuuluvad elemendid;
- kasutuses mitteolev ehitise ja selle ümbrus;
- hoone, mis rikub ümbruskonna välisilmet – see tuleb kas remontida või kehtestatud korras lammutada;
- paigaldada hoonestatud kinnistu nähtavale kohale korrektne numbrisilt või maaüksuse nimi.

Lisaks peab omanik tagama, et ehitise ei muutuks varisemisohhtlikuks ning selle kasutamine oleks ohutu.

Järelevalve ja menetlused

Kui kinnistu või ehitise omanik ei täida oma kohustusi, on vallal õigus alustada järelevalvet. Võimalikud meetmed on:

- väärtemenetluse algatamine ja rahatrahvi määramine;
  - haldusmenetluse raames ettekirjutuse tegemine ja sunniraha hoiatus.
- Enamasti piisab aga ka lihtsalt suhtlusest ja märgukirjast, et olukord laheneks.

Näited praktikast Hiiumaal

Hiiumaa Vallavalitsus on teinud märgukirju kinnistuomanikele näiteks:

- kui hekid takistavad nähtavust või liiklust;

- kui kinnistult lendub prügi;
- kui muru on niitmata;
- kui hoonel on tänavanimesilt, mis on vastuolus keeleteadusega.

Reeglina on kinnistuomanikud mõistvad ja probleemid lahenevad sõbralikus koostöös vallaga.

Tõsisemad sekkumised: Malvaste ja Emmaste juhtumid

Mõnel juhul on vajalikud olnud ka tõsisemad meetmed. Näiteks:

- **Malvaste külas** olid endise turismikeskuse hooned lagunenud ja ohtlikud. Hoonetes oli rüüstamise jälgi ning Päästeamet kui ka Politsei- ja Piirivalveamet teavitasid Hiiumaa Vallavalitsust mitmel korral ohust hoonete komp- leksis. Omanik ei täitnud vallavalitsuse ettekirjutust ega reageerinud 30 000 euro suurusele sunniraha nõudele. Vallavalitsus sulges seejärel hoonete aknad ja ukse ning lammutas ohtlikud osad oma kulul. Kulud nõuti kohtu- täituri kaudu tagasi.

- **Emmaste külas** on pooleli sarnane menetlus endiste piimatööstuse hoonete suhtes Petijaama kinnistul.

MAIKEN LUKAS

Maa- ja ehitusvaldkonna juhtivpetsialist

Tähista Euroopa päeva!

Euroopa päeva tähistamine Hiiumaal saab alguse 5. mail, mil kõigil huvilistel on võimalus osaleda Kärddlas toimival Euroopa päeva orienteerumismängul.

Täiesti uus seiklusrada avaneb esmaspäeval, 5. mail ja jääb avatuks kuni 11. mai õhtuni. Seikluse start ja finiš on Kärddla kesk- väljakul.

Sinu ülesandeks on üles leida rajale peidetud punktid. Punktide leidmisel on abiks kaart, legend ja küsimused äpis. Punkte on rajal 30 ja neid võid läbida endale sobivas järjekorras. Kõiki punkte ei pea võtma. Punkti väärtus võrdub punkti numbri esimese numbriga. Vale vastus on punkti väärtus miinus-märgiga. Seikluskaart saadetakse sulle registreerimisel kasutatud e-posti aadressile.

Seigelda võid jalgsi või rattaga. Auto, mootorratta, elektriliikuri ja ühistranspordiga liikumine on keelatud. Seigelda saab kolmes võistlusklassis:

- Seikleja (kuni 5-liikmeline pere või sõprus- kond);
- Ratas (kuni 5-liikmeline ratastega võist- kond);
- Pere (kuni 5-liikmeline pere või sõprus- kond).

Seikluse läbimiseks on aega Seikleja ja Rat-

ta klassis stardihetkest kokku 2 tundi. Seikluse kontrolllaeg koosneb normaalajast 1,5 tundi ja sellele järgneb lisa- aeg kestusega 0,5 tundi. Lisaaja iga minuti kasutamine võtab tiimi skoorist maha 1 punkti iga minuti tagant. Pere klassi kontrolllaeg on kuni 8 tundi. Seikluse küsimusi näed äpist peale starti vajutamist.

Seikluskaarte on 1 ja see on A4 formaadis. Seikluse pingerida avalikustatakse seikluse lõpus. Seiklusel auhindu ei jagata ja pingerida on sümboolne.

Seiklus on kõigile osalejatele TASUTA. Vajalik varustus seiklusel osalemiseks:

hea tuju, ilmastikule vastav riietus, võime- kas tasku- või pealamp (kui lähed rajale pi- medas) ja nutitefon punktide fikseerimi- seks. Seigelda saab nii Android kui iPhone telefoniga.

Info ja küsimused: joonas@seiklusministeerium.ee.

Rohkem infot ja registreerumine <http://www.seiklusministeerium.ee/epk25/>.

SEIKLUSMINISTEERIUM

EUROPE DIRECT HIIUMAA

Kaunis Hiiumaa kodu 2025

Taas on aeg välja kuulutada „Eesti kaunis kodu“ konkurss. Osalema on oodatud kaunid eramu- ja taluaiad, haljastatud ümbrusega korterelamud, koolid, lasteaiad, ühiskondlikud hooned, külaplatsid jne.

Konkursil hinnatakse **väljalasid** ning hindamisel arvestatakse õueala terviklikku ruumimõju, heakorda, haljastust ja väikevorme.

Hiiumaa vald on Eesti Kodukaunistamise Ühenduse liige ja osaleb konkursil „Eesti kaunis kodu“, mis toimub juba 1999. aastast. Kõik maakonnad ja neli suuremat linna esitavad ühinguile igal aastal kolm kodu, kellele Eesti president annab Eesti taasiseseisvumispäeva paiku tunnustuse.

Lisaks annab president välja eriauhinnad tervisespordirajatiste, tööstusmaastike, muinsuskaitseobjektide ning korterimajade kategoorias. Uue kategooriana tulevad hindamisele kaunid aiad-pargid, mis paistavad silma elurikkusega ehk sellised, kus lisaks taimele on jäetud ruumi ka liblikatele, konnadele, siilidele jms.

Maakondlik komisjon ootab kandidaatide esitamist 29. maini 2025. Kaunid aiad palume esitada aadressile valitsus@hiiumaa.ee või täita aadress <https://iluskodu.ee/vihjamine/>. Lisa juurde objekti andmed (aadress ja võimalusel paar pilti või lühike iseloomustus).

Ootame julget ja aktiivset osavõttu!

KATRIN POST
Hiiumaa Vallavalitsus

Hiiumaale saabub piltvaip „500 aastat eesti raamatut“ – otsime tikkijaid!

17. maist kuni 8. juunini on Hiiumaal piltvaip, kuhu oodatakse tikkima kõiki, kellel on tahtmist ja hakkamist. Piltvaip on suure formaadiga temaatiline seinavaip, mis tikitakse Eesti raamatu 500. sünnipäeva auks eesti raamatu ajaloost. Piltvaiba kogupikkus on ligi 17 meetrit ja igale maakonnale on mõeldud tikkimiseks umbes üks meeter. Tikandi pildid on kangale ette trükitud, mis teeb tikkimise lihtsamaks ja üldmulje ühtlasemaks. Rohkem infot ja ka tikkimise õppevideot leiab siit <https://raamatuaasta.ee/et/projektid-kampaaniad/raamatuaasta-piltvaip>.

17.-23. mail on vaip üleval Käina raamatukogus.

24. maist 8. juunini on vaip üleval Kärkla raamatukogus.

Rohkem infot: Anneli Veevo, tel 527 5995 ja Anneli.Veevo@hiiumaa.ee.

Kärkla raamatukogu on peagi avatud ka öösiti

Kärkla raamatukogu on saanud head tagasisidet oma lugejalt, mida teha raamatukogu juures paremaks. Paljude inimeste poolt on esitatud soov, et raamatukogu võiks saada kasutada ööpäevaringselt. Seni on olnud täiskasvanutel registreeritud lugejatel võimalik raamatukokku siseneda ID-kaardiga teatud aegadel, kui neile on selleks antud õigused. Tulles vastu lugejate soovile on alates 1. maist kuni 1. oktoobrini võimalik Kärkla raamatukogu teenuseid kasutada ööpäev läbi sõltumata nädalavahetustest ja riiklikest pühadest. Kui keegi tunneb muret, et äkki tulevad pätid, siis ei tasu muretseda – meil on kõik kontrolli all.

ANNELI VEEVO

Kärkla raamatukogu juhataja

Kutsume Sind kaasa mõtlema Hiiumaa tulevikku üle!

12. mail kell 13 toimub Kärkla vallamajas **Hiiumaa valla arengukava tegevuskava arutelu**, kuhu ootame kõiki huvilisi. Tule räägi kaasa, kuidas muuta meie kodusaart veel paremaks paigaks!

Koos vaatame üle seni laekunud ettepanekud ja ootame ka uusi ideid kohapeal. Sinu arvamus loeb!

Kui Sa ei saa arutelule tulla, siis saad oma ettepaneku saata e-posti teel kuni **4. maini** aadressil valitsus@hiiumaa.ee.

Arengukava tegevuskava kehtiva versiooni leiad siit: https://www.riigiteataja.ee/aktiilisa/4251/0202/4014/m77_Lisa%203_tegevuskava.pdf.

Tule ja aita kujundada Hiiumaa tulevikku!

HIIUMAA VALLAVALITSUS

Unistamistalgud – milline võiks elu välja näha aastal 2050?

Maikuu esimesel laupäeval, 3. mail, muutuvad aktsiooniga liitunud raamatukogud kogukondade unistamispaikadeks. Kutsume Sind vaatama tänasest kaugemale ja unistama, millises Eestis tahaksid Sina 2050. aastal elada. Kuid kõige olulisem – see annab igale inimesele võimaluse luua tulevikku just sellisena nagu ta seda näeb.

Tule unista üksinda, sõprade või kogukonnaga Käina või Emmaste raamatukogus 3. mail kell 11.00–13.00.

Vajalik on eelregistreerimine. Alates aprilli keskpaigast saavad huvilised valida sobivaima unistamispaiga ning end sinna registreerida läbi „Hakkab looma“ kodulehe.

Sündivad visioonid sisestatakse virtuaalsesse keskkonda, milleni jõuab kodulehelt www.hakkablooma.ee.

Euroopa päev

9. mai

Kärkla Kultuurikeskuse kinosalis kell 12.15-14.15

Tasuta!

Arutleme valla kriisivalmiduse, noorte kaasamise ning Euroopa Liidu pakutavate võimaluste üle. Tule ja võta osa aruteludest ning inspireerivatest kohtumistest!

Sõna võtavad:
Hiiumaa vallavanem ja kriisikomisjoni juht **Hergo Tasuja**
Opetaja ja endine Euroopa Parlamendi saadik **Indrek Tarand**

euroopapaev.ee

Kui hoolid oma vaimsest tervisest, tule koolituspäevale!

28. mail toimub Kärkla raamatukogus koolituspäev „Vaimne tervis ja enesehooldus“.

Elame eriti stressirohkel ajal. Sellepärast on kriitilise tähtsusega enesehooldusrutiin, et vaimset tervist hoida. Koolituspäeval vaatame sisse stressiga toimetuleku strateegiate teooriasse (*stress management*), tutvume 50 igapäevase vaimse ja füüsilise enesehoole ideega, teeme praktilisi harjutusi ja täidame enesehoole hindamise töölehte; võtame individuaalse aja refleksiooniks ja koostame enesehoole plaani. Koolituspäeva viib läbi Jane Snaith (MTÜ Igale Lapsele Pere koolitus- ja arendusjuht).

Rohkem infot Kärkla raamatukogu kodulehelt <https://raamatukogu.hiiumaa.ee/> või Anneli Veevo tel 527 5995.

Koolitust finantseerib Leader Meede 5 Sotsiaalteenuste arendamine (ESF+ meede).

TULEVIK SOSISTAB

UNISTA VALJEMALT

Raamatukogud on olnud aegade algusest unistamispaigaks. Unistamistalgud on võimalus oma kogukonnaga unistada, sest iga muutus algab unistusest.

Siin raamatukogus toimuvad UNISTAMISTALGUD 3.mail

Pane end kirja hakkablooma.ee

Unistamist toetavad:

Kell 11 - 13

Tee oma taotlused SPOKUs – lihtsam ja kiirem viis suhelda vallaga

Valla iseteeninduskeskkonnas SPOKU (<https://piksel.ee/spoku/hiiumaa/>) on võimalik täita erinevaid avaldusi mugavamalt.

Hariduse ja kultuuri valdkonnas võetakse vastu **avaliku ürituse korraldamise** taotlusi.

Sotsiaal ja tervishoiu valdkonnas saab taotleda sünnitoetust, täiendavat lapsetoetust, matusetoetust, huvihariduse ja huvitegevuse toetust, täita raske ja sügva puudega lapse toetava sotsiaaltoetuse taotlust, tugiteenuse taotlust lapsele, vaimse tervise teenuse taotlust, üldhooldusteenuse rahastamise taotlust.

Uuteks taotlusteks on keskkonna valdkonnas raieloa taotlus ja taotlus hauaplatsi eraldamiseks.

Iseteeninduskeskkonnas sisselogimiseks on vajalik ID-kaardi, Smart-ID või Mobiil-ID olemasolu. Mõistlik on otsida ka vajalikud paroolid üles. Enese identifitseerimiseks piisab PIN-1, kuid mõnel juhul tuleb taotlus allkirjastada ning siis läheb tarvis ka PIN-2.

HIIUMAA VALLAVALITSUS

Ela oma unistusi – tule õpi Hiiumaale!

2025/2026 vastuvõtt
19. maist kuni 15. augustini
www.sais.ee

Palkmajaehitaja / kaks aastat
Puitehitiste restauraator / üks aasta
Väikesadama spetsialist / üks aasta
Plastitöötuse seadistaja
(töökohapõhine) / üheksa kuud

Haridus ajaloo südames

www.hak.edu.ee

Oled unistanud uutest oskustest –
veel saab mõtteid teoks teha!
Tule õpi imelises Suuremõisa lossis.

Tasuta kursused aprill-august 2025

Rootsi keel algajatele, 40 ak tundi, alates 30. aprillist
Eva Raidma-Elmiga

Dendroloogia ja metsapatoloogia, 42 ak tundi, 18.-19. juuni ja
11.-12. august
Ivari Kandimaa ja Erle Tüüriga

Veebipõhised kommunikatsioonikeskkonnad, 24 ak tundi,
kolmapäeviti, alates 27. august
Aile Nõupuuga

Lisainfo aadressil koolitused@hak.edu.ee ja kooli kodulehel
hak.edu.ee/et/koolituskalender

**HIIUMAA
AMETIKOOL**
www.hak.edu.ee
#hiiumaametikool

Algas uus väljakutse „Avasta Lääne-Eesti saarte elurikkus“!

27. märtsil möödus 35 aastat Lääne-Eesti saarte biosfääri programmiala loomisest. Et suurendada teadlikkust piirkonna loodusväärtustest, algas just sel päeval meie 2025. aasta loodusvaatluste väljakutse. Ettevõtmise eesmärgiks on innustada kõiki avastama meie looduse liigirikkust.

Eelmisel aastal esmakordselt sellises formaadis korraldatud väljakutse tõi kokku ligi 400 loodusvaatlust. Osalejate poolt kogutud väärtuslikud andmed aitasid teadlastel ja keskkonnaspetsialistidel täpsustada Lääne-Eesti saarte liigirikkust. Kodanikuteadus ei seisne ainult andmete kogumises – see ühendab kogukonda ja tõstab keskkonnateadlikkust.

Väljakutse kestab **27. märtsist kuni 31. detsembrini** koostöös Keskkonnaagentuuri Loodusvaatluste nutirakendusega, millega saab tasuta alla laadida Google Play'st või App Store'st. Vaatluste tegemisel vali projekt „Biosfäärialala 2025“. Arvesse lähevad kõik vaatlused, mis on nimetatud ajavahemikul läbi viidud Lääne-Eesti saarte biosfääri programmialal, st **Saaremaa, Hiiumaa, Muhu, Vormsi või Ruhnu** vallas. Kui mõnda liiki ei tunne, siis lisa foto, heli- või videofail ning spetsialistid aitavad võimalikult täpselt liigi ära määrata. Erilist huvi pakuvad tänavused aastaliigid – uuri ise eelnevalt välja, kes need on.

Kõigi vaatluste esitajate vahel loositakse välja praktilised ja hinnalised auhinnad väljakutse korraldajalt – TalTech Kuresaare kolledžilt, Hiiumaa Arenduskeskusest, Keskkonnaagentuurilt ja väärtuslik korvita is meie biosfäärialal tegutsevatest

Vaatluste tegemise meelepea

- Sisene Loodusvaatluste äppi (LVA) ja vali projekt „Biosfäärialala 2025“
- Lisa foto-, video- või helifail, et oleks võimalik Sinu vaatlus kinnitada.
- Kontrolli, et liigi kohtamise asukoht oleks kaardil õigesti märgitud.
- Lisa märkuste lahtrisse täiendav info liigi kohta (näiteks kohatud koduaias, viigastatud isend).

Kui vaatluse sisestamine ei õnnestu, siis tee rakendusele sisse-välja logimine ja proovi uuesti vaatlus sisestada.

väiketootjatelt. Mida rohkem vaatlusi teed, seda suurem võimalus on auhinda võita. Iga vaatlus annab ühe hääle loosirattas.

Rohkem infot Lääne-Eesti saarte biosfäärialala sündmustest leiad meie kodulehelt <http://www.mabestonia.ee>, Loodusveebist ja sündmuse näoaramatu lehelt „Avasta saar-

te elurikkus“.

Põnevaid avastusi ja rohkelt vaatlusi!

LIINA TABRI

Lääne-Eesti saarte biosfäärialala toimekeskuse koordinaator Saaremaal

Kas sinu maal kasvab ohtlik karuputk?

Võõr-karuputkede tõrje on Eestis edukalt tehtud enam kui 800 hektaril. Taimed on seal hävinud ja kolooniat enam ei ole. Siiski ei suuda ainult keskkonnaameti tõrjetööga kogu probleemi lahendada. Võtmetähtsusega on maaomanike panus.

Jätakuvalt leidub võõr-karuputkede kasvualasid, mida tuleb jälgida ning taimede ilmutamisel neid tõrjuda. Samuti avastatakse igal aastal uusi, kaugemaid kasvukohti veekogude kaldaaladel, metsamaadel ja võsastikes. Ka sel aastal korraldab keskkonnaameti riiklikku karuputke tõrjet, kuid samal ajal teeb amet ettevalmistusi, et kolme aasta jooksul anda putke tõrjumise juhtroll üle maaomanikele. Sel aastal saavad maaomanikud keskkonnaametilt teavituse registreeritud võõr-karuputke kasvukoha kohta.

Miks on maaomanike roll suurenenud?

Selleks, et võõrliikide tõrjumine oleks edukas, peab lisaks riigi tegevusele suurenema ka maaomanike huvi ja vastutus. Nii nagu maaomanik hoiab oma maad jäätmetest ja reostusest puhtana, peaks ta hoolitsema ka selle eest, et seal ei vohaks meie loodust ohustavad võõrliigid.

Tahes-tahtmata lisandub aastatega probleemseid võõrliike juurde. Töömaht, mis nendega võitlemiseks kulub, kasvab ja ükski ei jõua riiki seda võitlust pidada. Vaja on kõigi panust.

Miks on vaja karuputke tõrjuda?

Sosnovski ja hiid-karuputk on Eestis keelatud võõrliikide nimekirjas. Neid ei tohi kasvatada ega lasta levida. Mõlemad liigid võtavad edukalt üle looduslikud alad. Lisaks võib nende taimede mahl olla inimesele ohtlik, kuna võib koostoes püikesega põhjustada nahakahjustusi (punetust, villi ja isegi haavandeid). Eriti tundlikud on taimemahlale lapsed. Võõr-karuputkede tõrjumine aitab hoida oma kodukoha ohutuna nii endale kui ka naabritele.

Millest alustada?

Kõigepealt tasub üle vaadata, kas kinnistul on registreeritud võõr-karuputke kasvukoht. Keskkonnaameti kodulehelt karuputke ala-

jaotusest leiab kaardi, kuhu on kantud teadaolevad kasvukohad, ning juhised, kuidas võõr-karuputke ära tunda. Soovitav on seejärel kohapeal oma maa üle vaadata, sest võõr-karuputked võivad levida ka ootamatutesse paikadesse nagu näiteks raiesmikud või metsateed.

Kaardi leiab siit: <https://keskkonnaamet.ee/elusloodus-looduskaitse/voorliigid/karuputk-ja-selle-ohjamine>.

Kuidas maaomanik saab panustada?

Tõrjetöö üleandmine maaomanikele toimub järk-järgult. Käesoleval aastal korraldab tõrjetõid keskkonnaamet. Järgmisel aastal läheb maaomanikele üle nende kolooniate tõrje, mis on peaaegu hävinud või mida on lihtsam tõrjuda. 2027. aastal lisanduvad maaomanike tõrutavate alade hulka keskmise raskusastmega kolooniad ning 2028. aastast on kõigi kolooniate tõrje vastutus maaomanikel.

Tõrjumine ei ole ohtlik, kui teha seda ajal, mil taimed on väikesed ning kaitsta oma nahka taimemahlaga kokkupuutumise eest.

Kõige tõhusam viis võõr-karuputkede tõrjeks on taimede väljakasvatamine ja hävitamine.

ne. Umbrohutõrjevahenditega tõrjumisel on soovitatav kasutada spetsialisti teenust. Kuidas võõr-karuputki ohutult tõrjuda või tõrjeteenust tellida, saab täpsemalt lugeda keskkonnaameti kodulehelt karuputke alajaotusest.

Kuna üks taim võib toota kümneid tuhandeid seemneid, mis püsivad kaua mullasidane misvõimelisena, sõltub tõrje edukus järjepidevusest. Ka siis, kui ühtegi taimet enam ei tärka, on vaja koloonial mitu aastat silma peal hoida.

Kuidas hoida ära karuputke sattumist oma maale?

- Kui kinnistu asub võõr-karuputkede leviku piirkonnas, hoi oma maal eriti hoolsalt silma peal. Esimesi taimi märgates tõrju need kohe ära.
- Kui tellid oma maale mulda või taimmaterjali, veendu eelnevalt, et päritolukohas ei ole võõr-karuputke kasvukohta.
- Võõr-karuputke kasvukohas tegutsedes või töötades puhasta pärast saapad, tööriistad ja masinad, et vältida seemnete edasilevikut.
- Kaeva taimi kevadel, kui nad on väikesed ja väldi taimemahlaga kokkupuudet. Rahulikult õigel ajal tegutsedes on töö ohutu.
- Teavita ja tee koostööd – anna avastatud karuputke kasvukohast teada karuputk@keskkonnaamet.ee.

Keskkonnaamet pakub tuge

Keskkonnaamet teavitab maaomanikke, kelle maal on registreeritud võõr-karuputk, riigiportaali eesti.ee kaudu. Selleks, et oma eesti.ee aadressile tulevad teated kindlasti kätte saada, soovitage kontrollida, kas see on suunatud oma igapäevasele isiklikule e-posti aadressile. Kirju näeb ka eraldi riigiportaali eesti.ee postkasti sisenedes. Infot ja juhiseid võõr-karuputkede ohjamiseks leiab keskkonnaameti kodulehelt; vajadusel aitavad nõuga spetsialistid.

Riik jätkab ka edaspidi tõrje korraldamist riigimaal.

EIKE TAMMEKÄND

Keskkonnaameti loodushoiutööde büroo juhataja

TEATED

Emmaste perearst dr Kai Lauter läheb pensionile ja tema nimistu võtab alates 1. maist üle dr Kaily Susi. Tegevuskoht jääb samaks, telefoninumber (462 2404) ei muutu. Pereõde jätkab pärast puhkust uue arstiga koostööd. Nimistusse kuuluvad inimesed ei pea seoses arsti vahetumisega midagi tegema.

Lastevanemate vestlusõhtu maikuu toimub 22. mail kell 17.30–19 Kärkla koolis.

Vestlusteemaks on „**ATH lapse eripärad – kuidas mõista ja toetada**“. Vestlust juhhib üle 10 aasta erivajadustega lastega (sh ATH lastega) töötanud sotsiaalpedagoog Eve Voogla.

Lisainfo: Merike Randma, laste heaolu spetsialist, merike.randma@hiiumaa.ee, tel 5308 1343

PÜHALEPA KEVADKONTSERT
22. mai | Pühalepa Vaba Aja Keskuse sisehoovis | kell 18

Suuremõisa põhikool | Suuremõisa lasteaed | Palade lasteaed | Palade põhikool | Möisaprouad | Pühalepa Naistekoda | jt
Kohvik

NÄITUSED

Hiiumaa Muuseumi Pikk Maja
Avatud E-P 10-18

2. mail avame **Hiiumaa rahvariideaastale pühendatud Hiiumaa rahvariiete näituse** ja **Liia Lüdig-Algvere akvarellide näituse!**

Pikka Maja teisel korrusel on haarav püsinäitus „**Kärkla - rootsi küla, saksa alev, eesti linn**“. Avatud meenepood ja laste mängutuba.

Pikk Maja on suurepärase koht temaatilisteks sünnipäevapidudeks, koosviibimisteks ja seminaride ning konverentside korraldamiseks. Küsi rohkem infot!

R. Tobiase majamuuseum ja Mikhli talumuuseum on mais avatud ettetellimisel! info@hiiumaamuuseum.ee, +372 463 2091.

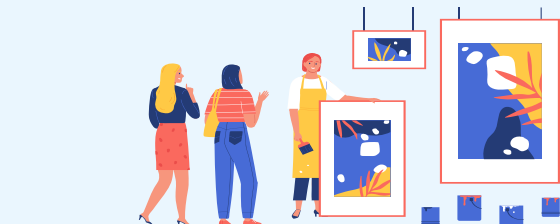
Kärkla Kultuurikeskus
1.-30. mai „Maalides kevadesse“. Marell Voolaid, abstraktsed struktuurmaalid. Avamine 1. mail kell 16.

Sõru Muuseum
Püsinäitus „Taasleitud asjad“, „Mootorpurjeka „Alar“ lugu“, näitus tantsutaat Ullo Toomist.
Avatud esmaspäeviti kl 10-16 ja ürituste ajal, muidu kokkuleppel. tel. 53764040, sorumuuseum@hiiumaa.ee
17.mail muuseumiöö, muuseum avatud kl 18-23

Sõru muuseumis saab sel muuseumiööl merd vaadata nii aknast kui raamatuist! Uurime-vaatame:

- ☉ Kust algab raamat – kas kirja pandud sõnast või trükipoognast?
- ☉ Kuidas saab meri raamatusse ja raamat merele?

Teeme koos:
☉ Köidetud märkmiku, et head mõtted koos püsiksid.

DETAILPLANEERINGUD

Kalana küla Puumetsa kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine

Hiiumaa Vallavalitsuse 16.04.2025 korraldusega nr 201 algatati Kalana küla Puumetsa (katastritunnus 39201:001:0540) kinnistu detailplaneeringu koostamine ja väljastati lähtetingimused.

Detailplaneeringuga kavandatakse määrata krundile ehitusõigus olemasolevatele hoonetele lisaks kahe hoone ja lehtla püstitamiseks (olemasolevad hooned ja kavandatavad hooned ehitisalusel pinnaga kokku 900 m²), teede ning liikluskorralduse põhimõtete planeerimine, tehnovõrkude ja -rajatiste paigutuse määramine, servituutide ja kitsenduste vajaduse määramine, arhitektuursete tingimuste määramine hoonetele.

Algatamise otsuse ja väljastatud lähtetingimustega saab tutvuda töö ajal Hiiumaa vallavalitsuses (Keskväljak 5a, Kärkla) ja Hiiumaa Vallavalitsuse avalikus dokumendiregistris.

KEVADLAAT EMMASTES

Emmaste kevadlaad
10. MAIL 2025 KELL 9-14
Emmaste Vaba Aja Keskuse juures.

Müügil taimed ja istikud, mesi, käsitöö ja muu omatoodang, toidu- ja tööstuskaup ning palju muud!

LAADALOTERII
iga loos võidab!

Müügikohtade registreerimine:
Hei Üksik, telefon 5691 2640

**KODU OOTAVAD KASSID
HIIUMAA KODUTA LOOMADE
TURVAKODUS**

BURRITO
Sünd: 2021
Sugu: isane (kastreeritud)

ROOSI
Sünd: 2021
Sugu: emane (steriliseeritud)

LEEDI
Sünd: 2023
Sugu: emane (steriliseeritud)

Rohkem infot: www.hiiumaaloomad.ee

HIIUMAA SOTSIAALKESKUS

Kõrgessaare päevakeskuses

E kl 9–10.30 **line-tantsu treening**.
Juhendab Katrin.

E kl 10.30–12 **toolitantsu treening**.
Juhendab Katrin.

E kl 14–15 **lauluansambli proov**. Juhendab Aave.
T kl 14–15 **tervisevõimlemine**. Juhendab Stella.

K kl 11–12.30 **line-tantsu treening**. Juhendab Katrin.
K kl 12.45–14.15 **seeniortantsuring**. Juhendab Katrin.

☉ Kuni 30. maini tööpäevadel kl 10–15 päevakeskuse saalis avatud **Silvi Härma käsitööde näitus**. Tasuta.

☉ E, 28. aprillil **väljasõit Tallinnasse** (Energia Avastuskeskuses fotojaht, planetaariumietendus, kontaktloomaad „Papagoide paradisi“, vaaterattal Tallinna vaatlemine). Osalustasu 35 eurot, KPNK Viikerkaare liikmetele 15 eurot. KOHAD TÄIS!

☉ N, 1. mail alates kl 12 ja R, 2. mail alates kl 9 **massaažiteenus**. Eelnev registreerimine Sigrid, tel 529 7429.

☉ T, 6. mail kl 11–12.30 Kõrgessaare III hooaja mälumängu V voor.

☉ T, 6. mail alates kl 8.00 võtab kliente vastu **juuksur** Sirje Vaku. Registreerimine tel 5666 2317.

☉ N, 8. mail kl 9–12 ja R, 9. mail kl 9–12 **suuremate tenniste töötuba**. Osalustasu 25 eurot.

☉ L, 10. mail kl 17–19 Hiiumaa laulu- ja tantsupäev „IIDLASE OMA“ Hiiumaa spordikeskuses.

☉ T, 13. mail kl 10–12 **kokkamine** eakatega.

☉ N, 15. mail kl 13 **koosviibimine** päevakeskuses. Transport: kl 12 Roots, Pihla, kl 12.30 Lauka, Viskoosa. Külla tuleb rääkima oma hobidest Hele Päll.

☉ R, 23. mail **väljasõit Käina ujulasse**. Ujulas viibimine kl 11–13, **vesivõimlemine** kl 11 (juhendaja Helin Käärmees), jõusaali kasutamine. Osalustasu 6 eurot. Transport: kl 10 Kõrgessaare, Lauka, Viskoosa, kl 10.25 Kärkla.

Lisainfo, registreerimine ja transpordivajaduse teatamine Katrin, tel 5333 9472.

Kõrgessaare päevakeskuses **saab pesta pesu ja käia duši all**, eelnevalt kokku leppida Inna, tel 504 2292.

Hellamaa perekeskuses

☉ 30. aprillil kl 19 linastub film „Fränk“.

☉ Mai lõpuni saab vaadata näitust „Eesti mõisad“.

☉ Kolmapäeviti saavad kokku Pühalepa lustilised erinevateks tegevusteks.

Emmaste päevakeskuses

☉ **7. mail** riigikogu külastamine.

☉ **E, N kl 9** võimlemine.

☉ **T kl 14** toolitants.

☉ **K kl 11** käsitööring Emmaste VAK-i käsitöötoas.

☉ **K kl 11** jututuba.

☉ **N kl 11** Emmaste-Käina piirkonna erivajadusega inimeste kokkusaamine Emmaste päevakeskuses.

☉ Leisu piirkonna eakate kokkusaamine Valgu seltsimajas toimub kaks korda kuus, kontakt Aivo Härm, tel 503 1734.

☉ Saab ka eelregistreerida suviseks teatrietenduste „Mere laul“ ja „Jänki seiklused Hiiumaal“ kooskülastuseks Viscosa kultuuritehases, samuti septembrikuisele Läti reisile.

☉ Päevakeskuses on võimalik kasutada ka pesumasinat ja duši (3 eurot/kord).

Ürituste ja huviringide info: Eve Ellermäe, tel 5376 4040.

Transpordivajadus ja teenustele registreerimine: Aimi Jaarma, tel 514 4327.

Omastehooldajad kohtuvad 29. mail kl 15.00 Kärklas sotsiaalkeskuse tegevustoas. Täpsem info tel: 5308 1035, Ralli.

MEIE SEAST ON LAHKUNUD

HEINO LAUD
TOIVO LIND
ENN KIVILOO
NIKOLAI ŠTŠERBINA
AUGUST PÖLLMAA
HEINO TREISALT
TIIT KAERMA
OLEV LEO
ALLAN LOHK
TOOMAS RANDMAA
TARMO TREPP
ELVI KAMM
ZINAIDA VESINGI
ROSALIA GUTMAN
HELJE PUUSEPP
VILMA SARAPUU
ELVI SAARNAK

SÜNDMUSED

APRILL

N, 24. aprill

☉ kl 15–19 **seiklusorienteerumine Kärddlas**. Lisainfo <https://hok.ee/>, Elo Saue, tel 510 7705. Lastele ja noortele tasuta, teistele 5 €.

☉ kl 16–18 **raamatukohvik** Suuremõisa raamatukogus.

☉ kl 17.30–19 **lastevanemate vestlusõhtu** Kärddla lasteaias. TÜ logopeedia eriala magistrant Ave Ungro jagab praktilisi nõuandeid, kuidas kolme- kuni viieaastaste laste kõnet lihtsalt arendada.

R, 25. aprill

☉ 25.–26. aprill **Noorkotkaste ja Kodutiitarde metsalaager Kapastos**. Lisainfo <https://www.facebook.com/hiiu-maakoduty/tredjanoooredkotkad>.

☉ kl 18 Hiiumaa kino: „**Looney Tunes: Daffy ja Possu**“ päästavad maailma“ Kärddla kultuurikeskuses.

☉ kl 18 **jalutuskäik Hopi järve äärde**. Kogunemine Suuresadama parklas kl 18. Lõpp Põhja-Tooma talus tee ja mõnusa ampsuga. Osavõtt 5 € Kontakt: paladelhk@gmail.com, tel 5342 2087.

☉ kl 19 Hiiumaa kino: „**Fränk**“ Sõru muuseumis. Piletid 6 €–7 €.

☉ kl 20 Hiiumaa kino: „**Audiitor 2**“ Kärddla kultuurikeskuses. Piletid 6 €–7 €.

L, 26. aprill

☉ kl 8–14 **avatud kalasadamate päev** Kõrgessaare sadamas, lisainfo avatud-sadamad.ee. Tasuta.

P, 27. aprill

☉ kl 12–15 **kassitoa avatud uste päev** Hiiumaa koduta loomade turvakodus Kõrgessaare mnt 2, Kärddla. Lisainfo <https://www.facebook.com/profile.php?id=100057411821329>.

☉ kl 12 **Hiiumaa eakate kevadkontsert** Kärddla kultuurikeskuses. Esinevad oma saare krapsakad memmed-taadi, Tiina-TT toredad tüdrukud, puhkpill ja üht-teist veel. Et kõik ikka ilusasti kohvilauda ära mahuks ja kohale saaksid, oleks hea **nimi kirja panna 17. aprilliks**. Vajadusel sõidavad bussid.

☉ kl 12–14 **seltskonnatennis** Hiiumaa spordikeskuses. Lisainfo <https://www.facebook.com/HiiumaaTenniseklubi>.

☉ kl 16 Hiiumaa kino: „**Looney Tunes: Daffy ja Possu**“ päästavad maailma“ Kärddla kultuurikeskuses. Piletid 6 €–7 €.

☉ kl 18 Hiiumaa kino: „**Audiitor 2**“ Kärddla kultuurikeskuses. Piletid 6 €–7 €.

☉ kl 18.30 **joogasirutus** Kärddla nukuteatris. 10 €, lisainfo tel 5650 7180.

E, 28. aprill

☉ kl 12.20 Hiiumaa kino: „**Fränk**“ Emmaste põhikoolis. Piletid 6 €–7 €.

T, 29. aprill

☉ kl 9–16 **üdini praktiline kvisooni koolitus haridustöötajatele** veelgi toetavama töökultuuri loomiseks Signe Vessoga Emmaste põhikoolis. Lisainfo <https://www.facebook.com/events/2563324497189376>.

☉ kl 11.00 Kärddlaraamatukogus **vestlusring raamatuillustratsioonist ja illustratsioonikogudest**, kus uuritakse kaunitest illustatsioonide maailma, arutletakse visuaalse keele mõju ning väärtuse üle.

☉ kl 17 loeng „**Efektivne koristamine**“ Kärddla raamatukogus. Oma kogemusi jagab Eesti aasta õppija 2024 Maris Kuk. ☉ kl 18 **aasta ujaja 2024/2025 karikasarja VII etapp** Käina ujulas, lisainfo tel 5340 7161.

☉ kl 18 Hiiumaa kino: „**Looney Tunes: Daffy ja Possu**“ päästavad maailma“ Kärddla kultuurikeskuses. Piletid 6 €–7 €.

☉ kl 20 Hiiumaa kino: „**Audiitor 2**“ Kärddla kultuurikeskuses. Piletid 6 €–7 €.

☉ 29. aprill–1. mai **Hiiumaa noorkotkaste ja kodutiitarde kevadlaager** Ristna looduskeskuses. Lisainfo oma noorte-

juhilt või kirjutalaagrikorraldajale: Merje Reismaa, tel 5912 7506, merje.reismaa@kaitseliit.ee.

K, 30. aprill

☉ kl 11–13 **Emmaste valla moodustamise 33. aastapäeva tähistamine** Emmaste raamatukogus. Meenutusi jagab Kalev Kotkas.

☉ kl 18.30 **Tiina Tantsustuudio kevadkontsert „Tähistades tantsupäeva“** Kärddla kultuurikeskuses, 5 €. Piletite müük ja broneerimine kultuurikeskuses või telefonil 5300 3234.

☉ kl 19 Hiiumaa kino: „**Fränk**“ Hella-maa perekeskuses. Piletid 6 €–7 €.

☉ kl 20 suur **Roograhu volbriöö** Roograhu sadamas. Tasuta.

MAI

N, 1. mai

☉ KÄRDLAPÄEV

— Kärddla linna XXXV jooks, lisainfo hiiumaaspordikool.ee.

— kl 11.30–14.30 **RMK orienteerumiseljapäevak**. Start keskväljakul. Kavas sprint ja valikorienteerumine. www.hok.ee.

— kl 12–13.25 **isetegevuskontsert**. Esinevad Naadred, Patsiusti, puhkpill, Tt-Studio, Kohvitantad.

— kl 13.30–14 **Kärddla jooksu II autasustamine ja loosiauhindade loosimine**.

— **Valla tänukirjade üleandmine**.

— kl 14 **jalutuskäik Kärddlas koos Ille Saviojaga**. Start vallamaja eest.

— kl 14–15.30 **Kärddla seltsi kõnekoosolek „Kärddla 2028“** Kärddla keskväljakul. Lisainfo www.facebook.com/kard-lalinnaselts.

— kl 16 näituse avamine. **Marell Voolaid, „MAALIDES KEVADESSE“** Kärddla kultuurikeskuses.

— kl 10–14 **rohevahetus**–too ja vii! Kärddla nukuteatri ees. Ettevõtmine toimub Kärddla Nukuteatri ja Kärddla Linna Seltsi koostöös. Lisainfo tel 5650 7180, Kersti.

— kl 12 esietendus „**Nukitsamees**“ Kärddla nukuteatri.

— kl 10–16 näitus, „**Kärddla: rootsi küla, saksa alev, eesti linn**“ Hiiumaa muuseumi Pikas Majas.

— kl 11–15 **hooaja avamine koos mere-nodi laadaga** Kärddla sadamas.

— kl 12 **Ida- ja Lääne-Kärddlakabematš** Hiiumaa spordikeskuses.

☉ 1.–3. mai **jooga ja muusika Hiiu-maal**. Hõbekala külalistemaja, lisainfo <https://www.facebook.com/events/1604518033434943>.

R, 2. mai

☉ 2.–4. mai **Eesti meistrivõistlused raskusronimises Hiiumaa Lead Open 2025**, elamuskeskuses Tuuletorn. Lisainfo <https://www.hiiumaasport.ee/sundmused/hiiumaa-lead-open-2025/>.

☉ kl 18–19.30 **loodusõhtu aasta loomast. Põder**. Palade loodushariduskeskuses. Aasta looma tutvustab filmi- ja fotomees, saatesarja Osoon loomalugude autor Tarmo Mikussaar. Tasuta.

☉ kl 18 **hathajooga**, juhendab Aiki Roht-Murumets, Kärddla nukuteatri 2. korru-se saalis.

L, 3. mai

☉ kl 11–13 **unistamistalgud**: tuleviksistab, unista valjemalt. Emmaste raamatukogus.

☉ kl 11–13 **unistamistalgud** Käina raamatukogus.

Pane end kirja: hakkablooma.ee.

☉ kl 12 nukuetendus „**Nukitsamees**“ Kärddla nukuteatri.

☉ kl 15 **jaanitule platsi korrastamise talgud Kirikulahe ääres**. Lisainfo <https://www.facebook.com/events/1391802818504031/>.

☉ kl 20 **elava muusikaga tantsuõhtu Suuremõisa lossis**. Lisainfo dagentwist@gmail.com, www.dagentwist.ee.

☉ „**Teeme Ära!**“ **talgupäev**. Koostöös Päästeametiga on sel kevadel tähelepanu all kogukondade kriisivalmidus ja kerkuskeskuste loomine. Raamatuaastale kohaselt kutsutakse inimesi hoogustama raamaturinglust ja meisterdama selleks raamatujagamise kappe. Unistamistalgute raames innustatakse aga looma üheskoos Eestile uut visiooni aastaks 2050. Talguid saab kirja panna ja valida talguveebis www.teemeara.ee.

P, 4. mai

☉ kl 10.30 **Hiiumaa meistrivõistlused orienteerumises Sprint** Emmastes. Täpsem info hok.ee.

☉ kl 13 **Eesti MV jalgpallis 6. voor: FC Hiiumaa–Saku Sporting** Hiiumaasportikeskuses.

☉ kl 13–14 **kevadpüha/Ilmar Trull**. Utopia nr 9, Kõrgessaare, Pilet 5 € (alla 10a tasuta). Lisainfo <https://fb.me/e/4hINoQ9sn>.

E, 5. mai

☉ 5.–11. mai **Euroopa päeva seiklusorienteerumine Kärddlas**. Kõigil huvilistel on võimalus osaleda ja avastada täiesti uut seiklusrada, mis jääb avatuks kuni 11. mai õhtuni. Seiklus algab ja lõpeb Kärddla keskväljakul.

Täpsem info ja registreerimine: <https://www.seiklusministeerium.ee/epk25/>.

T, 6. mai

☉ kl 18 „**Hiiumaa naised läbi tuulte ja tormide**“ Tuuletornis, eellregistreerimine tel 5350 5028.

K, 7. mai

☉ kl 18 **jazz-duo Smoking Mouse (Prantsusmaa)** Kõrgessaare vaba aja keskuses. Piletid 5/7 € müügil kohapeal. Transpordisoovist Kärddlast Kõrgessaarde anna teada 5. maiks Kärddla kultuurikeskusesse või tel 5300 3234.

N, 8. mai

☉ kl 12–17 **Hiiumaa turismimes 2025** Hiiumaa spordikeskuses.

☉ kl 13 **koolinoorte MV orienteerumises**, Emmastes.

R, 9. mai

☉ kl 12.15–14.15 **Euroopa päev** Kärddla kultuurikeskuses. Lisainfo <https://www.facebook.com/events/1070561741580874>.

L, 10. mai

☉ kl 10–14 **Emmaste kevadla** Emmaste vaba aja keskuse ümbruses.

☉ kl 12–14 **Väike Taibu teaduskool „Kristallidesaladus. Emadepäeva üllatus“** Palade loodushariduskeskuses. Pannus teadusesse 5 €. Lisainfo paladelhk@gmail.com.

☉ kl 17 **Hiiumaa laulu- ja tantsupidu** Hiiumaa spordikeskuses. Esinevad Hiiumaa tantsurühmad, võimlejad ja laulukoorid ning külalisvõimlejad Haapsalust.

Publiku ette tuuakse laule ja tantse ning võimelmiskavu eeloleval suvel toimuva peo „Iseoma“ kavast.

☉ kl 18 **hathajooga**, juhendab Aiki Roht-Murumets, Kärddla nukuteatri 2. korru-se saalis.

E, 12. mai

☉ kl 13 **Hiiumaa valla arengukava tegevuskava arutelu** Hiiumaa vallamajas Kärddlas.

K, 14. mai

☉ kl 18–21 **noolemängu koolitus noortele ja naistele** Hiiumaa Pruulikoja Restos. Lisainfo [facebook.com/events/611669121484901](https://www.facebook.com/events/611669121484901).

N, 15. mai

☉ **Dago karikasarja I etapp (avamerejahtide lühiradade etapp Kärddla sadamas)** <https://jkdago.ee/>.

☉ kl 18.30 **gongihüpnorännak** Andres Põhjala juhendamisel Kärddla nukuteatri 2. korru-se saalis.

R, 16. mai

☉ kl 19–21.30 **õhtumatk Kukka allika-**

soos. Algas Soera talumuuseumi õuelt. Matkapikkus ca 4 km. Jalga pannakum-mikud! Pärast matka talumuuseumis soe tee ja puder. Osalus 8 €. Kontakt: paladelhk@gmail.com, tel 5342 2087.

L, 17. mai

☉ **Lauka Töökoda Hiiumaa Rahvasprint 2025** Partsi karjääris. Lisainfo [facebook.com/events/694610682999181/](https://www.facebook.com/events/694610682999181/), hiiumaaralliklubi@gmail.com.

☉ kl 9–14 **Hiidlaste kevadla** 2025 Käina kardirajal. Müügil toidukraami nii kodusaarelt kui kaugemalt, taimed ja istikud ning palju muud laadakaupa! Meeleolu loovad meie oma kohalikud tantsijad SÖLE SEGAJAD!

Registeeri end müüjaks hiljemalt 12. maiks aadressil ruta@hiiumaa.coop. ee või telefonil 5345 5606!

☉ kl 11–16 **sisemaailmakoristuspäev 2025** Viscosa kultuuritehases. Viscosa on vaja sättida valmis 2025. aasta hooajaks ning igal abikäsi on teretulnud. Vastutasuks talgul osalemise eest saab iga panustaja pileti vabalt valitud üritusele 2025 hooajal ning loomulikult ei puudu ka talgusupp.

☉ kl 18–23 **muuseumiöö „Öös on raamatut!“**. MUUSEUMIÖÖ LOALEVAD:

- Sõru muuseum kell 18–22;
- Pikk Maja kell 18–23;
- Mihkel Kiibuse Kroogi talu Valgu külas kell 18–23;
- Kuriste kirik kell 18–23;
- Soera talumuuseum kell 18–22;
- Pühalepa kirik kell 18–23;
- Mihkli talumuuseum kell 18–21;
- Rudolf Tobiase majamuuseum kell 18–23;
- Suuremõisa loss kell 18–23;
- Tahkuna tuletorn kell 18–23.

Kogu Hiiumaa MUUSEUMIÖÖ PROGRAMM on üles tähteldatud siia: <https://muuseumioo.muuseum.ee/programm/hiiumaa/>.

T, 20. mai

☉ kl 18 **noorte ujumisvõistluste karikasarja „AASTA UJUJA 2024/25“ etapp** Käina ujulas.

K, 21. mai

☉ kl 18 **tantsulavastus „BLOOM“** (Saksamaa) Kärddla kultuurikeskuses. Etendus on mõeldud vaatajatele alates 5. eluaastast ning kogu perele. Piletid 5/7 € müügil Kärddla kultuurikeskuses.

☉ kl 18 **hathajooga**, juhendab Aiki Roht-Murumets, Kärddla nukuteatri 2. korru-se saalis.

N, 22. mai

☉ kl 14 **Laulasmaa, Jüri ja Järveküla koolide lastekoorid Hiiu-maal!** Kaastegevad Hiiumaa tütarlastekoor ja Hiiumaa poistekoor. Emmaste koolis.

☉ kl 17.30 **lastevanemate vestlusõhtu Kärddlakoolis**. Vestlusteemaks on „ATH lapse eripärad – kuidas mõista ja toetada?“. Vestlust juhhib üle 10 aasta erivajadustega lastega (sh ATH lastega) töötanud sotsiaalpedagoog Eve Voogla.

☉ kl 18 **Pühalepa kevadkontsert** Pühalepa vaba aja keskuse sisehoovis Suuremõisa (Lossi tee 1).

R, 23. mai

☉ kl 13 **Laulasmaa, Jüri ja Järveküla koolide lastekoorid Hiiu-maal!** Kaastegevad Hiiumaa tütarlastekoor ja Hiiumaa poistekoor. Kärddla kultuurikeskuses.

☉ 23.–25. mai **Hiiumaa loodusmatk 2025**, <https://hiiumaaloodusmatk.ee/>.

L, 24. mai

☉ kl 9 **matkaja väljakutse: Hiiumaa matkatee 232 km, Kapasto – Luidja, u 26 km**. Lisainfo [facebook.com/events/1522924301737344/](https://www.facebook.com/events/1522924301737344/).

☉ kl 10–16 **Suuremõisa aiapäev**.

- kl 10 avamine;
- kl 10–14 taimemüük, rohevahe-tus, tehnika tutvustus, tallmeisteri täi-

ka, vööilillepärjade punumine (Pühalepa VAKiga);

— kl 10.15–16 sillutise rajamise töötuba;

— kl 10.15–12 jorjenitalgud: peenra rajamine koos juhtõpetaja Lylian Lainojaga;

— kl 12–13 roheselina demo tallivaremete vahel: linnaaianduse II kursuse õppija Piret Kulasalu-Vane tutvustab vertikaalhaljastuse materjale, rajamis-nippe ja kastmissüsteeme;

— kl 13–15 aia- ja pargituur ametikooli õpetaja ja dendroloogi Ivari Kandimaga. Terve kauni päeva saab mängida nii taimedekui ka maastikuehituse materjalide äratundmismänge.

☉ kl 10.30 **Käina basseinitratlon** vabaajakeskuses Tuuletorn, Käina spordikeskuses ja Käina kardirajal. Lisainfo [facebook.com/events/586194910894292](https://www.facebook.com/events/586194910894292).

☉ kl 11 **Hiiumaa lahtised meistrivõistlused noolemängus** Hiiumaa Pruulikoja Restos. Lisainfo <https://fb.me/e/5CJ8MV4n6>.

☉ kl 12 **Sõru muuseumi arengupäev**.

☉ kl 18 **Noolemängu koolitus noortele ja naistele** Hiiumaa Pruulikoja Restos

T, 27. mai

☉ kl 19 **Rakvere teatri etendus „Oi, Johnny“** Kärddla kultuurikeskuses. Piletid 21/24 € müügil piletimaaailmas, piletilevis ja kultuurikeskuses.

K, 28. mai

☉ kl 19 **Rakvere teatri etendus „Oi, Johnny“** Kärddla kultuurikeskuses. Piletid 21/24 € müügil piletimaaailmas, piletilevis ja kultuurikeskuses.

☉ **Noor Tipu Tegija 2024/2025 karikasarja VIII etapp** + autasusamine õhtul Tuuletornis.

☉ **Koolituspäev „Vaimne tervis ja enesehoold“** Kärddla raamatukogus. Rohkem infot Kärddla raamatukogu kodulehelt <https://raamatukogu.hiiumaa.ee/> või Annely Veevo, tel 527 5995.

N, 29. mai

☉ kl 18 **Rudolf Tobiase bareljeefi taas-avamine Kärddla muusikakoolis**. Sündmuse puhul avatakse muusikakoolis helilooja portreenäitus, mis on valminud Hiiumaa kunstnike poolt. Kärddla muusikakooli ja Käina huvikooli koostöös toimub pidulik kontsert, et tähistada ühiselt helilooja sünnipäeva.

☉ **Dago karikasarja II etapp (avamerejahtide lühiradade etapp Kärddla sadamas)** <https://jkdago.ee/>.

R, 30. mai

☉ kl 18 **Kassari klassika 2025** Kassari kabelis.

L, 31. mai

☉ **Tuulekala festival** Orjaku sadamas. Tuulehaugile pühendatud festival, mille osaks on tuulekala trollingu püügi-võistlus, kalalaat, töötoad ja kultuuri-programm kogu perele. <https://hiiukala.org/tuulekala-festival/>.

☉ **Tihu Kevad 2025**. Lisainfo <https://www.facebook.com/events/664799292886493/>, registreerimine annely.kotter@gmail.com.

☉ **Hiiumaa Open 2025 lauatenнисes**, Hiiumaa spordikeskuses. Lõpupidu Hiiumaa Pruulikoja Restos, esineb ansambel Kukerpillid. Lisainfo [facebook.com/events/1147768273567671](https://www.facebook.com/events/1147768273567671).

☉ 31. mai–1. juuni **tenniseturniir „Wiscosa Hõbekala ja õlle kapp“** Hiiumaa tenniseklubi tennisväljakutel. Lisainfo <https://www.tenniseturniirid.ee/>.